

Medialle 18.4.2023

Kuolevan läheinen tarvitsee tietoa ja mahdollisuuden surra omalla tavallaan

Kun sairauden hoitovaste on huono ja kuoleman todennäköisyys lähiaikoina kasvaa, puhutaan ennakoitavissa olevasta kuolemasta. Kuoleman ennakoitavuus tarkoittaa sekä läheiselle että henkilölle itselleen mahdollisuutta varautua kuolemaan ja sitä edeltäviin vaiheisiin.

Läheiset kaipaavat tilanteessa erityisesti tietoa ja avoimuutta omaisensa vointiin ja hoitoon liittyen.

– Läheiselle on tärkeintä tieto siitä, että omainen saa hyvän hoidon ja avun. Tieto ja avoimuus ovat tärkeitä kaikille läheisille. Lapset kaipaavat usein keskustelua siitä, ettei vanhemman kuolema ole hänen syynsä. Edes pienet lapset eivät kaipaa valehtelua ja asian välttelyä tai piilottelua, kertoo palliatiiviseen hoitoon erikoistunut lääkäri **Juha Hänninen**.

Läheisen kuollessa suru näkyy ja tuntuu ihmisissä eri tavoin. Monia helpottaa asian jakaminen saman kokeneiden kanssa eli vertaistuki.

– Vertaistuki on usein läheisensä menettäneelle tärkeä tapa käsitellä menetystä. Menetysryhmiin osallistuvat löytävät samankaltaisia kokemuksia, ajatuksia ja tunteita, vaikka jokaisen tilanne on yksilöllinen. Ryhmissä keskustellaan myös siitä, mikä vaikeina hetkinä on auttanut ja miltä tulevaisuus ilman kuollutta läheistä näyttää. On tärkeää antaa surulle tilaa sellaisena kuin se on ja huomioida, että suremiselle ei ole olemassa aikarajaa, avaa menetysryhmiä ohjaava kriisityöntekijä **Mari Rantanen MIELI ry:stä**.

Suru on eri ihmisille erilaista. Kaikki eivät reagoi itkemällä ja avoimesti suremalla, eikä kaikkien suru tule samaan aikaan.

– Saattohoidossa on muistettava, että hoitava ihminen ei saa mallintaa toisen surua oman reagoititapansa mukaisesti. Kuolema tuo toisinaan helpotuksen siitä, että kärsimys päättyy ja siihen joskus liittyy syyllisyys siitä, että tuntee helpotusta, Hänninen avaa.

Ihmisen menehtyminen vaikuttaa aina myös hoitavan henkilöstön jaksamiseen.

– Kuoleman läheisyydellä on merkitystä myös auttajan jaksamiselle ja ammatti-identiteetin kehittymiselle. Vaikka työntekijä ei tunne surua, hän yrittää tehdä eron siinä muodostaako hän työssään suhteen potilaaseen vai ihmiseen, Hänninen lisää.

Ennakoitavissa olevaa kuolemaa käsittelevä Surukonferenssi järjestetään 20.—21. huhtikuuta Tampereella.

Surukonferenssin järjestävät: HUOMA - Henkirikoksen uhrien läheiset ry, KÄPY Lapsikuolemaperheet ry, MIELI Suomen Mielenterveys ry, Nuoret lesket ry, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura ry, Surevan kohtaaminen, Surunauha ry ja Tampereen yliopisto. Yhteistyökumppaneina: Kirkkohallitus ja Syöpäjärjestöt.

Lisätietoja:

Palliativisen hoidon asiantuntija, lääketieteen lisensiaatti **Juha Hänninen**, p. 050 3658657,
hannisenjuha@gmail.com

Kriisityöntekijä **Mari Rantanen**, MIELI Suomen Mielenterveys ry, p. 040 844 8368,
mari.rantanen@mieli.fi

Surututkija, TtT, yliopistonlehtori, **Anna Liisa Aho**, Tampereen yliopisto, p. 044 040 7066,
annaliisa.aho@tuni.fi

Terhi Kantanen (mediayhteyshenkilö), Huoma - Henkirikoksen uhrien läheiset ry, p. 050 304 3332,
terhi.kantanen@huoma.fi